

Vec C-156/22

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

17. február 2022

Vnútroštátny súd:

Landgericht Stuttgart

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

3. február 2022

Navrhovateľka v odvolacom konaní:

TAP Portugal

Odporkyňa v odvolacom konaní:

flightright GmbH

PRACOVNÝ DOKUMENT

[*omissis*]

Landgericht Stuttgart (Krajinský súd Stuttgart, Spolková republika Nemecko)

Uznesenie

V právnej veci

Flightright GmbH, [*omissis*]

– žalobkyňa a odporkyňa v odvolacom konaní –

[*omissis*]

proti

TAP Portugal, [*omissis*]

– žalovaná a navrhovateľka v odvolacom konaní –

[*omissis*]

o zaplatenie náhrady (let TP597/TP1944 zo 17. júla 2019)

- 1 Landgericht Stuttgart (Krajinský súd Stuttgart) – 5. občianskoprávny senát – [*omissis*] 3. februára 2022 rozhodol:
- 2 I. Súd odvolacie konanie prerušuje.
II. Súd podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predkladá Súdnemu dvoru Európskej únie nasledujúcu prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu práva Únie:
- 3 Má sa článok 5 ods. 3 nariadenia (ES) č. 261/2004 vykladať v tom zmysle, že ide o mimoriadnu okolnosť v zmysle tohto ustanovenia, keď dôjde k zrušeniu letu z letiska mimo základne prevádzkujúceho leteckého dopravcu, pretože člen posádky (v tomto prípade: kopilot) nasadený na tento let, ktorý bez obmedzení obstál v predpísaných pravidelných lekárskech vyšetreniach, krátko pred nástupom na let náhle a pre leteckého dopravcu nepredvídateľne zomrie alebo ochorie tak vážne, že nie je schopný vykonať let?

Odôvodnenie:

Skutkový stav

- 4 Žalobkyňa v konaní vo veci samej ako právny nástupca na základe postúpenia pohľadávky žiada od žalovaného leteckého dopravcu náhrady podľa článku 7

nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 2004, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10) (ďalej len „nariadenie č. 261/2004“).

- 5 Žalovaná bola prevádzkujúcim leteckým dopravcom letu TP597 zo Stuttgartu do Lisabonu 17. júla 2019 s plánovaným odletom o 06:05 hod. miestneho času. Let bol zrušený. Žalovaná sa odvoláva na mimoriadne okolnosti v zmysle článku 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004. Kopilot, ktorý mal vykonať let, ktorý je predmetom tohto sporu, bol včasne ráno 17. júla 2019 o 4:15 hod. miestneho času, keď mal byť vyzdvihnutý v hoteli a odvezený na letisko, nájdený mŕtvy vo svojej posteli v hotelovej izbe. Nato celá posádka ohlásila, že je nespôsobilá na let. Náhla smrť otca rodiny na začiatku štyridsiatych rokov života bola pre všetkých ťažkým šokom a vonkoncom nepredvídateľná. Takúto vonkajšiu udalosť nemohol letecký dopravca ovplyvniť. Mimo základne žalovaného nebol k dispozícii náhradný personál. Náhradná posádka priletela z Lisabonu do Stuttgartu prvým letom toho dňa o 11:25 a dorazila tam o 15:20. Cestujúci boli potom čo najrýchlejšie prepravení do Lisabonu náhradným letom TP593 o 16:40.

Rozhodnutia prvostupňového súdu

- 6 Amtsgericht (okresný súd, Nemecko) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu podľa žalobnej žiadosti. Na odôvodnenie uviedol, že žalovaná sa nemôže odvolávať na existenciu mimoriadnych okolností, pretože rovnako ako náhle vážne ochorenie člena posádky aj náhle a nepredvídateľné úmrtie treba priradiť iba do prevádzkovej sféry leteckého dopravcu. Nejde o udalosť pôsobiacu na podnik zvonka, ale o riziko každého zamestnávateľa, s ktorým sa pri normálnom priebehu podnikania musí počítať.
- 7 Proti odsudzujúcemu rozsudku podala žalovaná odvolanie na Landgericht Stuttgart (Krajinský súd Stuttgart). Senát prejednáva dve ďalšie veci, 5 S 30/21 a 5 S 32/21, ktoré sa týkajú toho istého letu. Senát predkladá Súdneho dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania vo všetkých troch veciach so žiadosťou, aby ich Súdny dvor spojil. Keďže žalobkyne v konaní vo veci samej nie sú vo všetkých prípadoch totožné, spojenie vecí na spoločné prejednanie a rozhodnutie nie je v tomto prípade pre senát účelné.

Význam prejudiciálnej otázky pre rozhodnutie sporu a predbežný právny názor senátu

- 8 [omissis]
- 9 Rozhodnutie o odvolaní závisí od prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie v podobe odpovede na prejudiciálnu otázku formulovanú vo výroku.

- 10 Pre posúdenie otázky, či konkrétnej žalobkyni patria náhrady cestujúcich dotknutých zrušením letu, je smerodajný výklad článku 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004 zo strany Súdneho dvora. Zatiaľ čo podľa výsledkov rešerší vykonaných senátom je v nemeckej judikatúre sčasti zastávaný názor, ktorý zdieľa aj Amtsgericht Nürtingen (Okresný súd Nürtingen, Nemecko) na prvom stupni, podľa ktorého na základe jej priradenia do sféry prevádzkového rizika leteckého dopravcu nejde o mimoriadnu okolnosť v zmysle udalosti pôsobiacej zvonka, {LG Darmstadt (Krajinský súd Darmstadt, Nemecko), 6. apríla 2011 – 7 S 122/10 [omissis]; LG Darmstadt (Krajinský súd Darmstadt), 23. mája 2012 – 7 S 250/11 [omissis]; AG Frankfurt am Main (Okresný súd Frankfurt nad Mohanom, Nemecko), 20. mája 2011 – 31 C 245/11 [omissis]}, v Holandsku v tejto záležitosti, pokiaľ to senát môže posúdiť, došlo k zmene judikatúry v tom zmysle, že náhle ochorenie člena posádky sa už medzičasom považuje za vonkajšiu a leteckým dopravcom neovplyvniteľnú udalosť [Rechtbank Noord-Holland (Súd Noord-Holland, Holandsko), 28. októbra 2020 – ECLI:NL:RBNHO:2020:8758 na rozdiel od Rechtbank Noord-Holland (Súd Noord-Holland) z 11. marca 2020 – ECLI:NL:RBNHO:2020:2920, taktiež s poukazom na sféru rizika organizácie].
- 11 Vyhľadávanie vo francúzskej databáze Légifrance viedlo k nájdeniu rozsudku Cour de Cassation (Kasačný súd, Francúzsko) z 5. februára 2020, 19-12.294, ECLI:FR:CCASS:2020:C100113, v ktorom súd taktiež nekonštatoval existenciu mimoriadnych okolností v prípade choroby alebo indispozície pilota s odôvodnením, že nejde o mimoriadnu udalosť (bod 5).
- 12 Senát sa prikláňa k názoru, že letecký dopravca je v zásade zodpovedný za spôsobilosť svojich zamestnancov na let a ich dostupnosť a preto je v zásade povinný aj v určitej miere mať k dispozícii náhradný personál. Keďže je však táto otázka v európskej judikatúre a odbornej literatúre sporná a dosiaľ o nej ani v Nemecku na úrovni najvyššej súdnej inštalácie nerozhodol Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) a ani Súdny dvor Európskej únie, senát mu spornú vec predkladá na prejudiciálne rozhodnutie.

[omissis]